

Nr 33.

Av herr **Hammar skjöld**, om tilläggs pension åt f. d. läns veterinären *G. H. Bergengren*.

F. d. läns veterinären Gustaf Herman Bergengren, som är född den 30 juli 1862, utnämndes den 11 november 1907 till läns veterinär i Uppsala län och fick nådigt avsked från denna befattning den 22 augusti 1927. Vid avskedet kunde han, som räknade en tjänstetid i statens tjänst av 19 år och 10 månader, enligt då gällande bestämmelser endast erhålla avkortad pension med $\frac{19}{25}$ av pensionsunderlaget 4 476 kronor, eller 3 408 kronor.

Emellertid hade han, som den 19 september 1887 utnämndes till distriktsveterinär i Slite och den 23 februari 1899 transporterades till distriktsveterinär i Hemse, en tjänstetid såsom distriktsveterinär av 20 år.

Genom kungl. kungörelsen den 10 november 1933 förordnades för länsveterinär, att tjänstetid såsom distriktsveterinär finge, för erhållande av pension tillgodoräknas, under viss förutsättning i dess helhet, men eljest med två tredjedelar.

Utän tvivel är denna bestämmelse icke direkt tillämplig i fråga om länsveterinärer, som erhållit avsked före nämnda kungörelses trädande i kraft. Men densamma innehåller dock ett principiellt erkännande därav, att med hänsyn till pensionsrätt distriktsveterinärs tjänstgöring är åtminstone i viss mån jämförlig med länsveterinärtjänstgöring.

Också finner man, att år 1933 (R. skr. nr 271, bankoutskottets utl. nr 34: 100:o) fyllnad till hel pension på Kungl. Maj:ts förslag (prop. nr 235: 7) medgivits en länsveterinär, som utan hänsynstagande till hans tjänstetid som distriktsveterinär endast hade 19 tjänsteår. Ifrågavarande länsveterinär Vej lens är född 1867, blev länsveterinär 1916 och hade under något över 19 år varit distriktsveterinär.

Statskontoret, som avgav utlåtande över Vej lens' anhållan att komma i åtnjutande av tilläggs pension på grund av tjänstgöringen såsom distriktsveterinär och därvid tillstyrkte tilläggs pension intill hel pension, yttrade bl. a., att de föreslagna allmänna bestämmelserna icke kunde bli tillämpliga å Vej lens, som från och med den 1 januari 1933 avgått från sin befattning som länsveterinär. »Med hänsyn till hans långa tjänstetid som distriktsveterinär — över 19 år — och då han kvarstått som länsveterinär efter det att 1931 års riksdag fattat beslut om statens övertagande av distriktsveterinärväsendet, syntes det statskontoret skäligt, att i händelse av bifall till Kungl. Maj:ts förberörda förslag jämväl åt honom bereddes motsvarande förmån. Vej lens hade utnämnts till länsveterinär redan den 1 maj 1916 och hade icke kunnat vinna pensionsrätt i statens pensionsanstalt.»

Det är svårt att inse, vad som föranlett statskontoret att lägga sådan vikt vid den omständigheten, att Vejlens kvarstått i tjänst efter det att riksdagen fattat beslut om statens övertagande av distriktsveterinärväsendet, ehuru han avgått före den tidpunkt, då enligt samma beslut förstatligandet skulle äga rum eller den 1 januari 1934. Vad statskontoret i övrigt anfört beträffande Vejlens äger uppenbarligen lika stark eller starkare giltighet i avseende å Bergengren. Erinras må även, att departementschefen i fråga om Vejlens yttrade, att beredande av tilläggspension åt Vejlens med det av statskontoret föreslagna beloppet syntes stå i överensstämmelse med under senare år tillämpad praxis i fråga om tillgodoräknande för statspension av tjänstetid utom statens tjänst.

Emellertid har statskontoret, då Bergengren gjort underdånig framställning om beredande av tilläggspension, i avstyrkande utlåtande — vilket Kungl. Maj:t följt — framhållit, att tilläggspension åt Vejlens tillstyrkts bl. a. på den grund, att Vejlens kvarstått i tjänst efter det att 1931 års riksdag fattat sitt oyanberörda beslut. Som förut anförts, är det svårt att tillerkänna sådan betydelse åt detta beslut före den tid, då det skulle gå i verkställighet. Samma giltiga skäl, som för tilläggspension åt Vejlens tala alltså för enahanda förmån åt Bergengren.

Då statskontoret vidare anför, att retroaktiv tillämpning av kungörelsen den 10 november 1933 skulle medföra vittgående konsekvenser, må det anföras, att, såvitt kunnat utrönas, jämte Bergengren endast en annan f. d. länsveterinär skulle kunna få gott av den ifrågasatta retroaktiva tillämpningen.

Till sist må anföras, att till förmån för Bergengren kan åberopas, förutom hans långvariga tjänstgöring såsom länsveterinär och distriktsveterinär, jämväl att han under åtskilliga år varit lärare vid statens till Ultuna förlagda lantbruksskola och i sådan egenskap utövat en mycket framstående verksamhet.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att f. d. länsveterinären Gustaf Herman Bergengren må, räknat från den 1 januari 1935, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 1 068 kronor för år.

Stockholm den 17 januari 1935.

Hj. L. Hammarskjöld.